

MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Status	Definitief
Versie	
Auteur	
Datum	01-06-2019

Evaluatie	
Verspreiding	

INLEIDING

Jong Leren vindt het belangrijk dat kinderen in een veilige omgeving opgroeien en zich kunnen ontwikkelen. Helaas komt het voor dat kinderen in aanraking komen met huiselijk geweld en kindermishandeling. Vaak durven kinderen hier niet met anderen over te praten, omdat zij bijvoorbeeld bang zijn of zich ervoor schamen. Het is van belang dat alle medewerkers van Jong Leren alert zijn op signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling; zij moeten deze kunnen herkennen en weten hoe te handelen bij vermoeden van kindermishandeling.

Wat betekent deze meldcode voor Jong Leren?

In de meldcode wordt beschreven hoe te handelen bij een vermoeden van huiselijk geweld en kindermisbruik. De meldcode is een wettelijke verplichting geldt voor alle medewerkers in het onderwijs; wij zijn verplicht om signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling - na 'goede' controle en een 'gewogen' overweging - te melden bij Veilig Thuis. Hiervoor zijn te nemen stappen en een afwegingskader vastgesteld waar wij ons aan moeten houden.

De signaleringstaak ligt bij iedereen op school. Wanneer iemand duidelijke signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling heeft, kan hij/zij de 'aandachtsfunctionaris kindermishandeling' raadplegen. Deze aandachtsfunctionaris zorgt - in samenwerking met de desbetreffende medewerker en directeur - voor het volgen van de stappen van de meldcode.

Iedere school heeft (afspraken over) een aandachtsfunctionaris kindermishandeling

Iedere school heeft afspraken over wie deze functie bekleedt. Dit kan binnen de eigen school zijn, of een Jong Leren-school waarmee afspraken hierover zijn gemaakt. De aandachtsfunctionaris heeft eveneens de taak om collega's te informeren over (de ontwikkelingen rondom) de meldcode.

Wat is huiselijk geweld?

Huiselijk geweld is geweld dat wordt gepleegd door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer. Dat kunnen zijn: partners, ex-partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden.

Relatie tussen pleger en slachtoffer

De term 'huiselijk geweld' verwijst naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Er is meestal sprake van een machtsverschil. Het slachtoffer is afhankelijk van de dader. Het gaat bij huiselijk geweld om lichamelijke, seksuele en psychische vormen van geweld.

Vormen huiselijk geweld

Vormen van huiselijk geweld zijn:

- kindermishandeling;
- ouderenmishandeling;

- eegerelateerd geweld zoals eerwraak, vrouwelijke genitale verminking ('vrouwenbesnijdenis') of huwelijksdwang;
- oudermishandeling;
- partnergeweld en ex-partnergeweld in alle verschijningsvormen, ook psychische mishandeling en stalking.

Wat is kindermishandeling?

Kindermishandeling is elke vorm van mishandeling die voor een kind bedreigend of gewelddadig is. Dus niet alleen lichamelijk geweld, maar ook bijvoorbeeld emotionele mishandeling of verwaarlozing vallen eronder.

Vormen van kindermishandeling

Er zijn verschillende vormen van kindermishandeling, namelijk:

- Lichamelijke mishandeling: wanneer bijvoorbeeld sprake is als een volwassene regelmatig een kind slaat.
- Emotionele of geestelijke mishandeling: wanneer bijvoorbeeld sprake is als een volwassene een kind regelmatig uit scheldt, vernedert of het kind opzettelijk bang maakt.
- Lichamelijke verwaarlozing: wanneer het kind niet de zorg en verzorging krijgt die het nodig heeft, zoals een kind dat geen eten krijgt, of nergens kan slapen.
- Emotionele of geestelijke verwaarlozing: ook een doorlopend tekort aan positieve aandacht voor het kind is een vorm van kindermishandeling. Ieder kind heeft namelijk recht op liefde, warmte, geborgenheid van ouders of verzorgers. Onder emotionele of geestelijke verwaarlozing vallen ook kinderen die getuige zijn van geweld tussen ouders of verzorgers.
- Seksueel misbruik: seksuele aanrakingen die een volwassene een kind opdringt.

Wettelijk kader

Deze meldcode huiselijk geweld en kindermisbruik van Jong Leren is gebaseerd op de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, januari 2019.

Deze meldcode geldt niet alleen voor professionals in het onderwijs, maar ook voor professionals in de gezondheidszorg, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en justitie.

In aanmerking nemende:

- de Wet maatschappelijke ondersteuning;
- de Wet op de jeugdzorg;
- de Wet bescherming persoonsgegevens;
- de Wet op het primair onderwijs;
- het privacyreglement van Jong Leren.

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
INHOUDSOPGAVE	5
HOOFDSTUK 1 SIGNALLEN VAN HUISELJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING	6
ROUTE VOOR HET HANDELEN BIJ SIGNALLEN VAN HUISELJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING	6
HOOFDSTUK 2 VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE SCHOOL	14
Verantwoordelijkheden van de school van Jong Leren in het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat	14
HOOFDSTUK 3 SOCIALE KAART VAN DE SCHOOL	19
BIJLAGE 1 BEGRIPPEN EN DEFINITIES	20

HOOFDSTUK 1 SIGNALLEN VAN HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

ROUTE VOOR HET HANDELEN BIJ SIGNALLEN VAN HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

De route in het kort:

De route verder uitgewerkt:

Stap 1: In kaart brengen signalen

- Observeer
- Onderzoek naar onderbouwing
- Gesprekjes met ouders voor beeldvorming en eerste check
- Bij oudersignalen: kindcheck

De leerkracht of andere betrokkene brengt de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontcrachten in kaart en leg deze vast.

Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Bij vroegsignalering worden signalen gezien die duiden op een zorgelijke of mogelijk bedreigde ontwikkeling. Zelden zullen deze signalen direct duidelijkheid geven over de oorzaak zoals huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is daarom verstandig uit te gaan van de signalen die u als leerkracht of andere betrokkene bij de leerling of in de interactie tussen ouder en leerling waarneemt.

Bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt het vroegsignaleringsinstrument van de school of de signaleringslijst Huiselijk geweld en kindermishandeling <https://signalenkaart.nl/> gebruikt.

In deze fase wordt de leerling in de klas en eventueel daarbuiten (bijvoorbeeld tijdens een huisbezoek) geobserveerd waardoor de signalen in kaart gebracht worden.

Het is gebruikelijk om in gesprek te gaan met de ouder tijdens haal- en brengmomenten. Tijdens het uitwisselen over de activiteiten van de dag, de leerling en de feitelijkheden die opvallen, ontstaat een beeld. Op deze wijze wordt met informatie van de ouder de situatie in kaart gebracht.

Daarnaast wordt de ouder en het kind tijdens overige contactmomenten geobserveerd. Alle signalen worden verzameld waardoor duidelijk wordt of er zorgen zijn en welke zorgen dit zijn.

Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen worden schriftelijk vastgelegd. Gespreksverslagen kunnen door betrokkenen ondertekend worden. Hierdoor kan later bij de inspectie van het onderwijs verantwoording afgelegd worden indien dit wordt gevraagd. Dit wordt vastgelegd in het leerlingendossier.

Signalen van geweld door een beroepskracht in een zorg- of onderwijsrelatie

Gaan de signalen over mogelijk geweld gepleegd door een medewerker van de school of een beroepskracht ten opzichte van een leerling, dan wordt dit bij de leidinggevende of de directie van de school gemeld, conform de interne richtlijnen.

Stap 2: Overleg met een (deskundige) collega en/of raadpleeg eventueel Veilig

Thuis

- Consulteer intern de aandachtsfunctionaris
- Consulteer externe collega's (zorgteam, zorgadviesteam (ZAT), Centrum voor Jeugd en Gezin, GGD, jeugdarts, sociaal verpleegkundige intern begeleider, schoolcoach of andere betrokkenen, bijv. leerplichtambtenaar)
- Consulteer ook het Veilig Thuis
- Uitkomsten consultaties bespreken met ouders

Bij vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling worden de signalen besproken met een deskundige collega (aandachtsfunctionaris). Indien nodig wordt advies aangevraagd bij Veilig Thuis.

Bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling wordt de aandachtsfunctionaris kindermishandeling, intern begeleider, de directie of een collega uit dezelfde klas geconsulteerd. Indien nodig kan de jeugdverpleegkundige, jeugdarts, zorgadviesteam, CJG of de externe vertrouwenspersoon geconsulteerd worden.

Om de leerling 'open' (niet anoniem) te bespreken in het zorgadviesteam en met andere externe deskundigen is schriftelijke toestemming van de ouder vereist. Indien u in het contact transparant en integer bent, is de kans groot dat over deze zaken een open gesprek mogelijk is.

In de meeste gevallen wordt toestemming door de ouder gegeven. Ook kan advies informatie ingewonnen worden bij Veilig Thuis of het zorgadviesteam over het in gesprek gaan met de ouder.

Indien de ouder weigert, is dit een zorgelijk signaal en wordt dit meegenomen in de weging (stap 4). De leerling kan overigens anoniem worden besproken wanneer de ouder geen toestemming heeft gegeven, maar dit verdient niet de voorkeur vanwege de eventuele vervolgacties.

Indien ook maar enige twijfel is over de oorzaak van de situatie en/of eventuele mogelijke onveiligheid bij de leerling, wordt advies gevraagd bij het Veilig Thuis. Veilig Thuis kan een eerste weging maken of de zorgen terecht zijn over deze situatie en of er mogelijk sprake kan zijn van kindermishandeling of huiselijk geweld. Voor letselduiding wordt een letsel deskundige geconsulteerd. Hiervoor wordt contact gezocht met Veilig Thuis, waar vertrouwensartsen werken, voor advies.

Voor het bespreken in het zorgadviesteam wordt een intakegesprek met ouder en/of leerkracht door het maatschappelijk werk of een ander lid van het zorgadviesteam gevoerd. Door de ouder continu te betrekken en in overleg te treden, is de kans groter dat de ouder gemotiveerd is om de situatie te verbeteren en/of hulp te aanvaarden.

In die gevallen waarin er behoefte bestaat aan meer duidelijkheid over (aard en oorzaak van) van letsel kan een vertrouwensarts of een forensisch geneeskundige om advies worden gevraagd.

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat de leerling of een gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, wordt meteen advies gevraagd bij Veilig Thuis. Komt men daar, op basis van de signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan wordt zo nodig in hetzelfde gesprek een melding gedaan zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet.

In noodsituaties kan overigens ook contact opgenomen worden met de crisisdienst van het Bureau Jeugdzorg en/of de politie vragen om hulp te bieden.

Stap 3: Gesprek met de ouders/verzorgers/kind

- Gesprek met de ouder (samen met aandachtsfunctionaris en/of directeur): delen van de zorg
- Overweeg een registratie in de Verwijsindex

De signalen worden met de ouder besproken. Het gesprek met de ouder wordt door de leerkracht, IB-er, aandachtsfunctionaris en/of directie gevoerd. Indien nodig wordt ondersteuning gevraagd bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de ouder. Overweeg registratie in de Verwijsindex.

De signalen worden met de ouder(s)/verzorger(s) besproken:

1. Leg de ouder het doel uit van het gesprek.
2. Beschrijf de feiten die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan.

3. Nodig de ouder uit om een reactie hierop te geven. De volgende vragen kunnen aan de orde komen: Herkent de ouder de situatie? Hoe gedraagt de leerling zich thuis? Hoe reageert de ouder daarop? Hoe gaat het opvoeden thuis? Hoe reageert de leerling hierop? Hoe is de ontwikkeling van de leerling tot nu toe verlopen? Wat vindt de ouder daarvan? Hoe ervaart de ouder de opvoeding en zijn rol als ouder?
4. Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen. In geval van een vermoeden van seksueel misbruik, (voorgenomen) vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis) of eengerelateerd geweld neemt u voorafgaand aan het gesprek met spoed contact op met het Veilig Thuis.
5. Leg het gesprek vast en laat het indien mogelijk ondertekenen door alle betrokkenen.

In de meeste gevallen is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Door ouders te informeren en uit te wisselen over de ontwikkeling van de leerling, kunnen zorgen verduidelijkt, ontkracht of bekrachtigd worden. De ouder wordt expliciet uitgenodigd tot het geven van zijn/haar mening en vraag door over leerling gerelateerde onderwerpen in de thuissituatie.

De ouder wordt na overleg met anderen op de hoogte gebracht. Tijdens deze contactmomenten wordt informatie uitgewisseld over de ontwikkeling van de leerling en de zorgen die de school heeft.

Indien een handelingsplan wordt ingezet voor de leerling, wordt dit met de ouder besproken en na instemming bekrachtigd met een handtekening ouders/school.

Indien de ouder(s) de zorgen herkent/herkennen, kan een begin worden gemaakt met het onderzoeken van kansen en oplossingen. Daarnaast kunnen handelingsadviezen worden uitgewisseld voor in de klas en thuis.

Indien tijdens het gesprek met de ouder blijkt dat de zorgen een andere oorzaak hebben, wordt dit traject afgesloten. De leerling en de ouder worden binnen de interne en externe zorgstructuur van de school verder begeleid.

Geen gesprek met de ouder of het doen van een melding bij Veilig Thuis zonder dat de signalen zijn besproken met de ouder, is alleen mogelijk als:

- de veiligheid van de ouder, de medewerker van school, of die van een ander in het geding is; of
- als er een goede reden is om te veronderstellen dat de ouder door dit gesprek het contact met de school zal verbreken en de school zal verlaten.

Bij het vragen van advies aan Veilig Thuis geldt dit niet, advies vragen mag altijd anoniem.

De school kan overwegen bij het zetten van stap 3 of het noodzakelijk is om, gelet op de bedreiging van de ontwikkeling van de jeugdige(n), ook een melding te doen in de verwijzindex risicojongeren:

- [Verwijsindex Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer](#)
- [Verwijsindex Aalsmeer](#)

Stap 4: Wegen van de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

- Maak gebruik van het afwegingskader
- Neem bij twijfel altijd contact op met Veilig Thuis

Op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de ouder wordt het risico gewogen op huiselijk geweld of kindermishandeling. Eveneens wordt de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling gewogen. Bij twijfel wordt altijd (opnieuw) contact opgenomen met Veilig Thuis.

De volgende vijf afwegingsvragen worden gesteld bij het van vermoeden van geweld of kindermishandeling:

1. Vermoeden wegen

Heb je de stappen 1 t/m 3 van de meldcode doorlopen en

- A. Op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten.
- B. Ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1/tm 4 van de meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag)/leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid.

- A. Nee → ga verder naar afweging 3.
- B. Ja of twijfel → direct (telefonisch) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp organiseren

Ben ik of iemand anders in mijn school of een ketenpartner/leerplichtambtenaar in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

- A. Nee → melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder.
- B. Ja → ga verder met afweging 4.

4. Hulp aanvaarden

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

- A. Nee → melden bij Veilig Thuis.
- B. Ja → hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn. Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

- A. Nee → melden bij Veilig Thuis.
- B. Ja → hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren van de veiligheid van alle betrokkenen.

Stap 5: Beslissen

- I. Melden bij Veilig Thuis?**
- II. Is hulpverlening (ook) mogelijk**

Het is van belang dat in stap 5 beide beslissingen en in de genoemde volgorde worden genomen. De betrokken persoon in het onderwijs/de leerplichtambtenaar (dit kan de aandachtsfunctionaris zijn) vraagt zich op basis van signalen en het gesprek met ouders af of melden noodzakelijk is aan de hand van de vijf afwegingsvragen.

Vervolgens besluit deze of het bieden of organiseren van hulp tot de mogelijkheden van zowel de school/leerplichtambtenaar als de betrokkenen (ouders/verzorgers) behoort. Als melden volgens het afwegingskader noodzakelijk is, moet de tweede beslissingsvraag over eventuele hulp in overleg met betrokkenen en Veilig Thuis beantwoord worden. Melden is niet verplicht en kan ook anoniem.

I. Melden bij veilig thuis

Kan de leerling *niet voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling beschermd worden, of *twijfelt* de school er aan of zij hiertegen voldoende bescherming kunnen bieden:

- ***meld* het vermoeden bij Veilig Thuis;**
- ***sluit* bij de melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is;**
- ***overleg* bij de melding met Veilig Thuis wat *na de melding*, binnen de grenzen van onze gebruikelijke werkzaamheden, *zelf* nog kunt doen om de leerling en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.**

De melding wordt vooraf met de ouder besproken. De melding kan ook besproken worden met de leerling wanneer deze 12 jaar of ouder is:

1. Leg uit waarom de school van plan is een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is.
2. Vraag de leerling en/of ouder uitdrukkelijk om een reactie.
3. In geval van bezwaren van de leerling en/of ouder, overleg op welke wijze de school tegemoet kan komen aan deze bezwaren en leg dit in het document vast.
4. Is dat niet mogelijk, dan worden de bezwaren afgewogen tegen de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. De school betreft in de afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen.
5. De school doet een melding indien naar oordeel de bescherming van de leerling of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

Van contacten met de leerling en/of ouder over de melding kan de school afzien:

- als de veiligheid van de leerling, die van medewerkers van de school, of die van een ander in het geding is; of
- als de school goede redenen heeft om te veronderstellen dat de leerling en/of de ouder daardoor het contact met de school zal verbreken.

Indien na enige periode onvoldoende verbetering zichtbaar is, wordt opnieuw contact opgenomen met Veilig Thuis en eventueel opnieuw een melding gedaan. Veilig Thuis adviseert, indien nodig, meerdere keren contact op te nemen indien u onvoldoende verbetering of verslechtering ziet.

II. Hulp organiseren en effecten volgen

Op basis van de afweging in stap 4 wordt bepaald of de school de leerling en zijn gezin redelijkerwijs *voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kan beschermen.

In overleg met ouders en mogelijke interne instanties worden de volgende acties ingezet:

- ***organiseren* van noodzakelijke hulp;**
- ***volgen van de effecten van deze hulp;* en**
- ***het alsnog doen van een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt, of opnieuw begint.***

Als de school gebruik heeft gemaakt van het zorgadviesteam, kan het zorgadviesteam verdere actie coördineren. Het zorgadviesteam bespreekt de hulpvraag van school en ouders, beoordeelt de hulpvraag, stelt een aanpak vast, geeft handelingsadviezen voor de leerkracht en adviseert over verdere hulp.

De verantwoordelijke medewerker binnen de school bespreekt met de ouder(s) de uitkomst van de bespreking in het zorgadviesteam. Met de ouder(s) wordt de verder te nemen stappen voor geadviseerde hulpverlening voor de leerling en/of de ouder(s) besproken. De school geeft informatie en maakt afspraken over de eventuele indicaties die nodig zijn voor verdere hulp. De ouder wordt doorverwezen. De school informeert daarna of de ouder(s) is aangekomen bij de hulp.

De school maakt afspraken over begeleidings- en zorgbehoeften van de leerling. Deze worden vastgelegd in een handelings- of begeleidingsplan. De uitkomsten worden besproken met de ouders.

HOOFDSTUK 2 VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE SCHOOL

Verantwoordelijkheden van de school van Jong Leren in het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat

Om het voor medewerkers mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt Jong Leren er zorg voor dat:

Directie, bestuur en/of leidinggevenden:

- de meldcode opnemen in het zorgbeleid en/of veiligheidsbeleid van de organisatie;
- een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling (mogelijk de intern begeleider) aanstellen;
- deskundigheidsbevordering opnemen in het scholingsplan;
- regelmatig trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering aanbieden aan medewerkers, zodat medewerkers voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- de meldcode aansluiten op de werkprocessen binnen de organisatie;
- de meldcode aansluiten op de zorgstructuur van de organisatie;
- ervoor zorgen dat er voldoende deskundigen intern en extern beschikbaar zijn om de medewerkers te kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de meldcode;
- de werking van de meldcode regelmatig evalueren en zo nodig acties in gang zetten om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- binnen de organisatie en in de kring van ouders bekendheid geven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- afspraken maken over de wijze waarop Jong Leren zijn medewerkers zal ondersteunen als zij door ouders in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen;
- afspraken maken over de wijze waarop Jong Leren de verantwoordelijkheid opschaalt indien de signalering en verwijzing voor een leerling stagneert;
- eindverantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering van de meldcode.

Intern begeleider en/of direct leidinggevende:

- als aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling is aangesteld;
- als vraagbaak functioneert binnen de organisatie voor algemene informatie over (de meldcode) kindermishandeling;
- signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- kennis heeft van de stappen volgens de meldcode;
- taken vaststelt van een ieder (Wie doet wat wanneer) en deze in de meldcode vastlegt;
- de sociale kaart in de meldcode invult;
- deelneemt aan het zorgadviesteam;
- de aansluiting van de meldcode op de werkprocessen uitvoert;
- de aansluiting van de meldcode op de zorgstructuur uitvoert;
- samenwerkingsafspraken vastlegt met ketenpartners in de meldcode (sociale kaart);
- de uitvoering van de meldcode coördineert bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- waakt over de veiligheid van de leerling bij het nemen van beslissingen;
- zo nodig contact opneemt met het Veilig Thuis voor advies of melding;
- de genomen stappen evalueert met betrokkenen;
- toeziet op zorgvuldige omgang met de privacy van het betreffende gezin;
- toeziet op dossiervorming en verslaglegging.

Leerkracht, vakleerkracht en/of remedial teacher:

- signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- overlegt met de intern begeleider bij zorg over een leerling aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- afspraken uitvoert die zijn voortgekomen uit het overleg met de intern begeleider of andere betrokkenen, zoals observeren of een gesprek met de ouder;
- de resultaten bespreekt van deze ondernomen stappen met de intern begeleider of andere betrokkenen.

De directie, de leidinggevende en de medewerkers zijn *niet* verantwoordelijk voor:

- het vaststellen of er al dan niet sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld;
- het verlenen van professionele hulp aan ouders of leerlingen (begeleiding).

HOOFDSTUK 3 SOCIALE KAART VAN DE SCHOOL

Deze sociale kaart invullen met de organisatiespecifieke samenwerkingspartners. Indien mogelijk ook een contactpersoon invullen.

Organisatie : Politie alarmnummer (bij noodsituaties)

Telefoonnummer : 112

Organisatie : Crisisdienst Bureau Jeugdzorg (bij noodsituaties)

Telefoonnummer :

Organisatie : Veilig Thuis

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :

E-mailadres :

Organisatie : Algemeen Maatschappelijk Werk

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :

E-mailadres :

Organisatie : Bureau Jeugdzorg

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :

E-mailadres :

Organisatie : GGZ

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :

E-mailadres :

Organisatie : Jeugdgezondheidszorg

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :

E-mailadres :

Organisatie : MEE

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling Basisonderwijs Jong Lerer

17

E-mailadres :

Organisatie : Politie (ook sociale jeugd- zedenzaken)

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :

E-mailadres :

Organisatie : Steunpunt Huiselijk Geweld

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :

E-mailadres :

Organisatie : Zorgadviesteam

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :

E-mailadres :

Organisatie :

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :

E-mailadres :

Organisatie :

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :

E-mailadres :

Organisatie :

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :

E-mailadres :

Organisatie :

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer
E-mailadres :

:

BIJLAGE 1 BEGRIPPEN EN DEFINITIES

Algemene meldnormen (leidende principes t.b.v. afwegingskaders)

Het doen van een melding bij Veilig Thuis van mogelijk huiselijk geweld of mogelijke kindermishandeling is een professionele norm en als zodanig noodzakelijk:

Meldnorm A	In ALLE gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
Meldnorm B	In alle ANDERE gevallen waarin de aandachtsfunctionaris/leerplichtambtenaar meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Meldnorm C	Als een aandachtsfunctionaris/leerplichtambtenaar die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Acute onveiligheid, structurele onveiligheid en disclosure

Acute onveiligheid

Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none"> • Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft. • (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe. • Poging tot verwurging. • Wapengebruik.

	<ul style="list-style-type: none"> • Geweld tijdens de zwangerschap. • (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar. • Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking). • Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel. • Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt. • Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn. • Acut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suicidepoging, automutilatie, acut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs. • Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling. • Een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene. • Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken. • Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt. • etc.
--	--

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (plegerschap en slachtofferschap) in de toekomst.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none"> • Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige (psychosociale, relationele) problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/ of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden.

	<ul style="list-style-type: none"> • Vergelijkbare situaties met kwetsbare ouderen en een mantelzorger. • Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken. • Escalerende vormen van stalking in partnerrelaties. • Minderjarige die geregeld getuige is van huiselijk geweld tussen ouders. • Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben. • Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden. • etc.
--	---

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	<p>Als een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden.</p> <p>Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/verzorgers bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex)partnerstalking, huwelijksdwang, mensenhandel, eengerelateerd geweld en oudermishandeling.</p> <p>Een professionelen norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.</p> <p>Bij de keuze voor wel/niet melden staat de veiligheid van het slachtoffer altijd voorop.</p>